

بررسی روابط علی جو انگیزشی با اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی ادراک‌شده دانشجویان دختر فوتسالیست

نسرین بیگلری^۱، مرضیه پارسا اصل^۲، و سید رضا حسینی‌نیا^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۱۰/۰۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۳/۰۱

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی ارتباط جو انگیزشی با اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی ادراک‌شده دانشجویان دختر فوتسالیست بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه ورزشکاران دختر عضو تیم‌های فوتسال سیزدهمین المپیاد ورزشی کشور (۱۸۲ نفر) تشکیل دادند (با استفاده از نمونه‌گیری تمام‌شمار). داده‌ها به کمک روش‌های آماری هم‌بستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری تحلیل گردید. نتایج نشان می‌دهد که جو انگیزشی تکلیف‌محور، تأثیر منفی و معناداری بر اضطراب رقابتی دارد؛ اما تأثیر جو انگیزشی خودمحور بر اضطراب رقابتی معنادار نمی‌باشد. همچنین، تأثیر جو انگیزشی تکلیف‌محور و خودمحور بر عملکرد ورزشی، مثبت و معنادار است؛ اما تأثیر اضطراب رقابتی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران، منفی و معنادار می‌باشد؛ لذا، به مریبان توصیه می‌شود با ارائه تمرینات منظم، تشویق و پاداش، بازخورد به‌موقع و استفاده از راه‌کارهایی برای کاهش اضطراب، انگیزش را در ورزشکاران خود افزایش دهند.

کلیدواژه‌ها: جو انگیزشی خودمحور، جو انگیزشی تکلیف‌محور، اضطراب رقابتی، عملکرد ورزشی

۱. کارشناسی‌ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود

۲. کارشناسی‌ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود (نویسنده مسئول)

Email: mz.parsaasl.1370@gmail.com

۳. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود

مقدمه

آموزش عالی، بخش بزرگی از نظام تعلیم و تربیت محسوب می‌شود و با توجه به اهمیت و کارکردهای توسعه فرهنگ ورزش در جامعه، توسعه ورزش دانشگاهی از اهمیت اجتماعی بالایی برخوردار است. ورزش دانشگاهی در تأمین سلامت جسمی و روانی دانشجویان بسیار مؤثر بوده و یکی از اهداف اصلی آن، فراهم آوردن زمینه‌های لازم و فرصت‌های مناسب برای قشر فراگیر دانشجویی درجهت دستیابی به فضای تفریحی و رقابتی سالم است (دوبسگلو، ساهن، ییلدیز، تکین و سیم، ۲۰۱۲، ص. ۳۲۷).

عملکرد ورزشی بازیکنان با توجه به نوع هدفی که در ورزش ارزیابی می‌کنند، متفاوت است. معمولاً عملکرد ورزشی بازیکنان برحسب اهداف نتیجه‌ای، ارزیابی می‌شود و نتیجه بازی به صورت برد و باخت، تعیین‌کننده عملکرد بازیکنان می‌باشد (جعفری، پاکدامن، فتح‌آبادی و واعظ طیبسی، ۲۰۱۵، ص. ۷۲).

تلول، گرینلس و وستون^۲ (۲۰۰۶) معتقد هستند که برای بررسی دقیق عملکرد ورزشی بازیکنان، تنها ارزیابی اهداف نتیجه‌ای کافی نیست و باید به اهداف فرایندی نیز توجه شود (ص. ۲۵۶). در اهداف فرایندی، بیشتر بر عملکرد در انجام مؤلفه‌های عملکرد درحین بازی تأکید می‌گردد که تحلیل‌گران و مربیان ورزشی از این مؤلفه‌ها برای ارزیابی عملکرد ورزشی یک بازیکن یا یک تیم و نیز مقایسه عملکرد بازیکنان با یکدیگر استفاده می‌کنند. مؤلفه‌های عملکرد ورزشی بازیکنان در ورزش فوتسال شامل: ضربه‌زدن مناسب به توپ، توپ‌رسانی یا انتقال توپ و

پاس‌دادن دقیق و صحیح است (هیوز و بارتلت^۳، ۲۰۰۲، ص. ۷۴۰). در این راستا، نتایج پژوهش وانپیرین^۴ (۲۰۱۰) نشان داد که عملکرد مطلوب بازیکنان با میزان توانایی آن‌ها در مهارت‌های روانی رابطه دارد (ص. ۳۲۶). مجهز شدن به مهارت‌های روانی، افراد را قادر می‌سازد تا زمان رسیدن به اوج عملکرد^۵ به فعالیت‌های خود ادامه دهند (جعفری و همکاران، ۲۰۱۵، ص. ۷۳)؛ بنابراین، یکی از مهم‌ترین مهارت‌های روانی که می‌تواند عملکرد فرد را متأثر سازد، انگیزه‌های وی برای فعالیت است. در واقع، انگیزش عامل مهمی در جهت تلاش و تقویت رفتارهای ارادی انسان برای رسیدن به هدف می‌باشد. تاکنون در پژوهش‌های مختلف، انگیزش ورزشکاران از جنبه‌های گوناگون بررسی شده است و در حال حاضر، بیشتر بر طبقه‌بندی و کاربردی ساختن ابعاد فرایندی انگیزش ورزشکاران تأکید می‌گردد (قربانی، رضانی‌نژاد، امیرنژاد و حسینی کشتان، ۲۰۱۵، ص. ۱۳۶). یکی از رویکردهای جدید جهت بررسی انگیزش ورزشکاران، نظریه دوعاملی جو انگیزشی^۶ شامل: جو تکلیف‌محور (مهارتی) و جو خودمحور (عملکردی) می‌باشد که این دو جو را افراد مهم از جمله مربی و هم‌تیمی‌ها ایجاد می‌کنند. جو انگیزشی عاملی اساسی است که بر انگیزش افراد اثر می‌گذارد و در حقیقت، به یک جو اجتماعی اطلاق می‌شود که ممکن است دربرگیرنده رفتارهای مطلوب و نامطلوب باشد (بویس، گانو اوروی و کامبل^۷، ۲۰۰۹، ص. ۳۸۸). براساس جو انگیزشی تکلیف‌محور،

3. Hughes & Bartlett
4. Vanyperen
5. Peak performance
6. Motivational climate
7. Boyce, Gano-Overway & Campbell

1. Devecioglus, Sahan, Yildiz, Tekin & Sim
2. Thelwell

ورزشکار زمانی از مربی تقویت مثبت دریافت می‌نماید که سخت کار کند، در اجرا بهبود داشته باشد، در کارها به دیگران کمک کند و نقش هریک از بازیکنان را در تیم باور داشته باشد. این جو دربردارنده محیطی است که فرد در آن برای ادامه فعالیت برانگیخته می‌شود و این اشتیاق برای رسیدن به اهداف تیم، مشروط به کارایی تلاش‌ها جهت ارضای نیاز فردی می‌باشد. درمقابل، جو انگیزشی خودمحور، جوی است که در آن ورزشکار درک می‌کند که اجرای ضعیف و اشتباه منجر به تنبیه می‌شود و اجرای خوب و قوی، توجه در تیم را به‌دنبال خواهد داشت و ازسوی مربی به رقابت با اعضای تیم تشویق خواهد شد. به‌طورکلی، برای افرادی که تکلیف‌محور هستند، مسأله اصلی اجرای تکلیف موجود است؛ اما افراد خودمحور تمایل دارند با اعمال کمترین تلاش به پیروزی و موفقیت دست یابند (بویس و همکاران، ۲۰۰۹، ص. ۳۸۹).

نتایج مطالعات در حیطه جو انگیزشی بیانگر آن است که جو انگیزشی مهارتی منتج به اثرات مثبت شده و جو انگیزشی عملکردی منجر به پیامدهای منفی در تیم می‌گردد (اسمیت، اسمول و کامینگ، ۲۰۰۷، ص. ۴۳). نوع جوی که توسط مربی و بازیکنان ایجاد می‌شود، می‌تواند بر انگیزش درونی افراد تأثیر بگذارد. به‌نظر می‌رسد محیطی که انگیزش درونی را تقویت می‌کند، تأثیر مثبتی بر جنبه‌های مختلف سلامت روانی همچون افزایش اعتمادبه‌نفس و کاهش اضطراب داشته باشد؛ زیرا فرد در این محیط، عواطفی همچون شایستگی را تجربه می‌نماید (سچینی، ۲۰۰۴، ص. ۱۰۶). میزان اضطراب قبل از مسابقه و آثار آن بر حالات روانی و مهارت‌های حرکتی، از دیگر

محورهای مهم مباحث روان‌شناسی بوده و زمینه اساسی بررسی عملکرد ورزشکاران می‌باشد (صدارتی، ۲۰۰۴، ص. ۱۱۵). اضطراب یک حالت ناخوشایند هیجانی است که میزان اندک آن در دستیابی به موفقیت مؤثر می‌باشد؛ اما مقدار بیش از حد آن مخرب خواهد بود. اضطراب به احساس تشویش، ناراحتی، هیجان و فشار روانی اطلاق می‌شود. اضطراب رقابتی^۱، اضطرابی است که در موقعیت‌های رقابت‌جویانه ورزشی ایجاد می‌شود. ممکن است ورزشکاری از تمام عوامل و امکانات فیزیکی موردنیاز برای موفقیت ورزشی برخوردار بوده و از نظر فنی و تاکتیکی، آموزش‌های لازم را دیده باشد؛ اما توانایی غلبه بر فشارهای رقابتی و کنترل اضطراب رقابتی را نداشته باشد (صدارتی، ۲۰۰۴، ص. ۱۱۵).

عموماً ورزشکاران به دلایل مختلف از جمله تمایل شدید جهت کسب موفقیت ورزشی، پایین‌بودن توانایی و یا نداشتن قابلیت‌های موردنیاز جهت اجرای مطلوب، مضطرب می‌شوند و این اضطراب به‌عنوان یک عامل منفی در عملکرد آن‌ها دخالت می‌کند (صابونچی، کیا، کوثری‌فرد و کوثری‌فرد، ۲۰۱۳، ص. ۸۸). پژوهش‌ها نشان داد که بین اضطراب رقابتی و عملکرد، ارتباط معکوس و معناداری وجود دارد یعنی افزایش اضطراب رقابتی، کاهش عملکرد بازیکنان را به‌دنبال دارد (پارناباس^۲، ۲۰۱۵، ص. ۴۲؛ متقی و همکاران، ۲۰۱۳، ص. ۶۸؛ آبنزا و همکاران^۳، ۲۰۱۰، ص. ۴۰۹ و اسکندری و همکاران^۴، ۲۰۱۳، ص. ۷۰۰). افزون‌براین، آریان پوران و ابوالقاسمی (۲۰۰۷) طی پژوهشی گزارش کردند که قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده عملکرد ورزشی در ورزش‌های انفرادی، جهت‌گیری هدف بوده و در ورزش‌های گروهی، جهت‌گیری هدف و اضطراب رقابتی می‌باشد (ص. ۱۳۶). کیگان

3. Competitive anxiety
4. Parnabas
5. Abenza

1. Smith, Smoll & Cumming
2. Cecchini

و همکاران^۱ (۲۰۱۴) نیز طی یک پژوهش کیفی بر روی ورزشکاران نخبه به این نتیجه دست یافتند که جو انگیزشی ایجادشده از سوی مربیان، تأثیر مثبتی بر عواملی همچون انگیزه و عملکرد ورزشکاران دارد (ص. ۹۷). علاوه بر این، والرند^۲ (۲۰۰۷) در پژوهشی نشان داد که رفتار مربیان و انگیزه ورزشکاران، هر دو بر عملکرد ورزشی ورزشکاران تأثیر معناداری دارد (ص. ۵۹). حیرانی و همکاران (۲۰۱۳) نیز در پژوهش خود گزارش کردند که بین جو انگیزشی تکلیف‌محور و عملکرد، ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد (ص. ۵۴۳). همچنین، یو^۳ (۲۰۰۳) در پژوهش خود عنوان نمود تنیس‌بازانی که جو انگیزشی تکلیف‌محور را درک کرده بودند، از اضطراب رقابتی کمتر و در نتیجه، عملکرد بهتری برخوردار بودند و در مقابل، ورزشکارانی که جو انگیزشی خودمحور را درک کرده بودند، اضطراب بالاتر و عملکرد پایین‌تری داشتند (ص. ۴۰۳). از سوی دیگر پژوهش‌ها نشان داد که بین جو انگیزشی تکلیف‌محور و سطح اضطراب ورزشکاران ارتباط معکوس و معناداری وجود دارد؛ اما بین جو تکلیفی خودمحور و اضطراب رقابتی ارتباط معناداری مشاهده نمی‌شود (حبیب‌وند و همکاران، ۲۰۱۴، ص. ۲۰۷۶ و اقدسی و همکاران، ۲۰۱۳، ص. ۱). علاوه بر این، فراهانی و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که بین جو انگیزشی خودمحور و اضطراب رقابتی، رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد؛ اما بین جو انگیزشی تکلیف‌محور و اضطراب رقابتی، رابطه معکوس و معنادار می‌باشد (ص. ۸۲۲). همچنین ورزشکارانی که جو انگیزشی را درک نموده‌اند، اضطراب کمتری نسبت به ورزشکارانی داشتند که جو انگیزشی را درک نکرده بودند (اسمیت و همکاران، ۲۰۰۷، ص. ۳۹ و

ووسلو و همکاران^۴ (۲۰۰۹، ص. ۳۷۶). افزون بر این، صابونچی و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهش خود بیان داشتند که توجه به دستاوردهایی همچون تجربه و به‌سازی عملکرد به‌جای بهادادن بیش از حد به پیروزی (جو انگیزشی خودمحور) باعث کاهش اضطراب رقابتی و در نتیجه، افزایش موفقیت ورزشکاران می‌شود (ص. ۸۷). گوردن^۵ و همکاران (۲۰۱۲) نیز طی پژوهشی گزارش کردند که بین بازخورد مربی و جو انگیزشی ادراک‌شده، ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد و بازخورد مربی باعث افزایش اعتمادبه‌نفس و انگیزه و کاهش اضطراب می‌شود (به نقل از استین، بلوم و سابیستون^۶، ۲۰۱۲، ص. ۴۸۷). بررسی‌های اخیر نشان داده است که ورزشکاران برای کسب نتیجه مطلوب، علاوه بر تمرینات منظم، جدی و پیشرفته، از نظر روانی نیز باید در وضعیت مطلوبی قرار داشته باشند. سلامت روانی عوامل مختلفی دارد؛ از جمله افزایش اعتمادبه‌نفس، شادابی و کاهش اضطراب و به‌نظر می‌رسد که با انگیزش افراد در ارتباط باشد. از سوی دیگر، جو انگیزشی که ورزشکار در تیم خود درک می‌کند، عاملی است که تا حد بسیار زیادی توسط مربی قابل‌تعدیل بوده و منجر به عملکرد بالای ورزشکاران می‌شود.

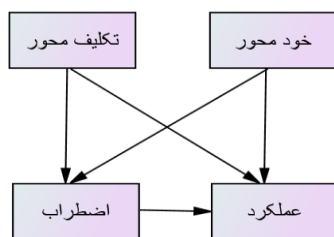
از آنجایی که در سال‌های اخیر رشته فوتبال در میان زنان نوجوان و جوان به یک رشته جذاب و پرتعداد تبدیل شده است و با توجه به این موضوع که در این رشته همانند بسیاری از رشته‌های ورزشی دیگر، مهارت‌های روانی در اجرای عملکرد ورزشکاران بسیار حائز اهمیت می‌باشد، مطالعه عوامل روان‌شناختی اثرگذار بر رفتار و عملکرد ورزشکاران با در نظر گرفتن پژوهش‌های محدود انجام‌شده در زمینه بررسی این

4. Vosloo, Ostrow & Watson
5. Guordon
6. Stein

1. Keegan
2. Vallerand
3. Yoo

تکلیف‌محور بر اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی ورزشکاران در قالب مدل مفهومی زیر (شکل شماره یک) می‌باشد.

الگوی ارتباطی در بین دانشجویان دختر ورزشکار به‌منظور دستیابی به بهترین راه برای رسیدن به اهداف ورزشی، لازم به‌نظر می‌رسد؛ از این‌رو، پژوهش حاضر در پی مطالعه تأثیر جو انگیزشی خودمحور و

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

پرسش‌نامه جو انگیزشی ادراک‌شده^۱ نیوتون و همکاران (۲۰۰۰): این پرسش‌نامه دارای ۲۷ سؤال و دو بعد اصلی جو انگیزشی خودمحور و جو انگیزشی تکلیف‌محور می‌باشد. روایی و پایایی این ابزار توسط طهماسبی بروجنی و همکاران (۲۰۱۳) مورد ارزیابی قرار گرفته و در سطح قابل قبول گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ معادل (۰/۹۱) (جو انگیزشی خودمحور (۰/۸۳)؛ جو انگیزشی تکلیف‌محور (۰/۸۷)) محاسبه گردید.

پرسش‌نامه اضطراب رقابتی در ورزش^۲ مارتنز و همکاران^۳ (۱۹۹۰): این ابزار دارای ۱۵ سؤال می‌باشد و روایی و پایایی آن توسط آقاجسن نوش‌آبادی و همکاران (۲۰۱۵)، جمشیدی و همکاران (۲۰۱۲) و عرفانی (۲۰۱۳) مورد ارزیابی قرار گرفته و در سطح قابل قبول گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز

روشن پژوهش

پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی - هم‌بستگی می‌باشد که به‌صورت میدانی انجام گرفته است.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان دختر شرکت‌کننده در رشته فوتبال سیزدهمین المپیااد فرهنگی - ورزشی سال (۱۳۹۵) به میزبانی دانشگاه فردوسی مشهد تشکیل دادند که تعداد آن‌ها ۱۸۲ نفر در قالب ۱۶ تیم بود. با توجه به محدود بودن تعداد افراد جامعه و به‌منظور افزایش اعتبار و تعمیم‌پذیری یافته‌های پژوهش، حجم نمونه برابر با جامعه در نظر گرفته شد. پس از توزیع پرسش‌نامه‌ها در بین بازیکنان، ۱۶۶ پرسش‌نامه کامل و بدون نقص جمع‌آوری گردید و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزار پژوهش

جهت جمع‌آوری داده‌ها از چهار پرسش‌نامه زیر استفاده گردید:

1. PMCSQ-2
2. Sport Competition Anxiety Test (SCAT)
3. Martens

پایایی آن توسط ضریب آلفای کرونباخ معادل (۰/۸۵) برآورد گردید.

پرسش‌نامه عملکرد ورزشی ادراک‌شده (کاربانو، ۲۰۰۱): این پرسش‌نامه دارای پنج سؤال می‌باشد که برای ارزیابی عملکرد ادراک‌شده ورزشکاران طراحی شده است. روایی و پایایی این ابزار توسط آقاحسن نوش‌آبادی و همکاران (۲۰۱۵) و شعبانی بهار و همکاران (۲۰۱۰) مورد ارزیابی قرار گرفته و در سطح قابل قبول گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ معادل (۰/۷۶) محاسبه گردید.

شیوه گردآوری داده‌ها

ابتدا معرفی‌نامه از دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی برای سرپرستی المپیاد دانشگاه فردوسی مشهد دریافت گردید. سپس، با مراجعه به ستاد برگزاری المپیاد، کلیه اطلاعات لازم در مورد تعداد افراد شرکت‌کننده در رشته فوتسال اخذ شد و تعداد نمونه لازم مشخص گشت. در مرحله بعد، پژوهشگر پس از اطمینان از حضور کلیه تیم‌های شرکت‌کننده در محل اسکان بازیکنان رشته فوتسال و زمان استراحت مطلوب آن‌ها، به صورت حضوری و پس از کسب اجازه از مربیان و سرپرستان ۱۶ تیم حاضر در مسابقات (دانشگاه‌های صنعتی شاهرود، فردوسی مشهد، تهران، بیرجند، شهید باهنر کرمان، زنجان، خوارزمی تهران، بوعلی‌سینا همدان، شیراز، شهرکرد، اهواز، صنعتی اصفهان، صنعتی نوشیروانی بابل،

گیلان، ایلام و ارومیه) و ارائه توضیحات لازم به منظور اطمینان‌بخشیدن به بازیکنان در ارتباط با محرمانه‌بودن اطلاعات، تشریح اهمیت موضوع و پاسخ هرکدام از بازیکنان و رفع ابهامات احتمالی آن‌ها هنگام تکمیل پرسش‌نامه‌ها، اقدام به توزیع آن‌ها نمود. در نهایت پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها، ۱۶ پرسش‌نامه ناقص و بدون پاسخ کنار گذاشته شد و ۱۶۶ پرسش‌نامه برای تجزیه و تحلیل آماری مورد استفاده قرار گرفت.

روش پردازش داده‌ها

برای توصیف داده‌ها از آمار توصیفی استفاده گردید و برای تحلیل استنباطی آن‌ها از آزمون ضریب هم‌بستگی پیرسون بهره گرفت شد. جهت تعیین روابط میان متغیرها در قالب مدل علی نیز از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده گردید. شایان‌ذکر است که در انجام آزمون‌های فوق از نرم‌افزارهای آماری اس.پی.اس.اس^۲ نسخه ۲۱ و ایموس^۳ نسخه ۲۲ استفاده شد.

یافته‌ها

بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نشان داد که بیشترین فراوانی مربوط به رده سنی ۲۲ تا ۲۵ سال بوده و کمترین فراوانی از آن دامنه سنی ۱۸ تا ۲۲ سال می‌باشد. همچنین، بیشترین نمونه‌های پژوهش سه بار در هفته (۳۸ درصد) و کمترین نمونه‌های پژوهش یک‌بار در هفته (۱۴ درصد) تمرین می‌کردند.

2. SPSS
3. Amos

1. Charbonneau

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

متغیر	طبقات متغیر	فراوانی	درصد
سن	۱۸ تا ۲۱	۴۳	۲۵/۹
	۲۲ تا ۲۵	۷۳	۴۴
	۲۶ تا ۲۹	۵۰	۳۰/۱
بازیکن	اصلی	۹۹	۵۹/۶
	ذخیره	۶۷	۴۰/۳۸
مدت فعالیت	یک بار در هفته	۲۴	۱۴
	دو بار در هفته	۴۷	۲۸/۲
	سه بار در هفته	۶۳	۳۸
	چهار بار در هفته	۳۲	۱۹/۳

آماره تلورانس (بیشتر از صفر و نزدیک به یک) و عامل تورم واریانس (کمتر از ۱۰) نشان داد که بین متغیرهای مستقل هم خطی چندگانه وجود ندارد.

برای بررسی طبیعی بودن توزیع چند متغیره داده‌ها از ضریب مردیا استفاده شد که با توجه به نسبت بحرانی به دست آمده ($CR < 2/58$) فرض عدم نرمال بودن توزیع داده‌ها رد شد. هم‌چنین نتایج مربوط به

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

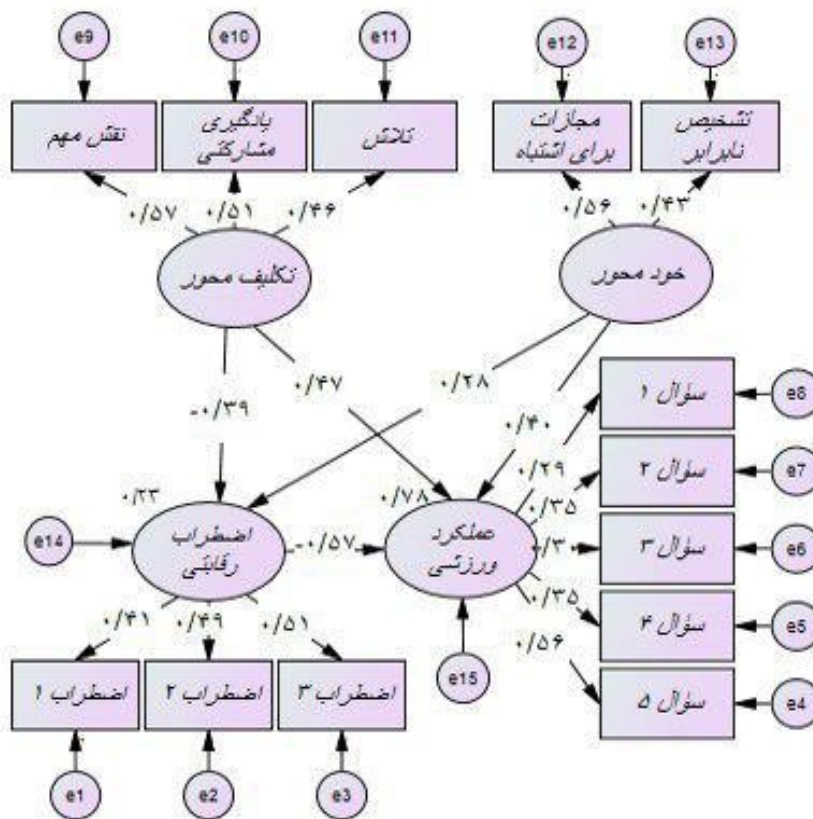
متغیرها	۱	۲	۳	۴
۱ جو انگیزشی خودمحور	۱			
۲ جو انگیزشی تکلیف‌محور	۰/۷۶**	۱		
۳ اضطراب رقابتی	۰/۱۸*	-۰/۲۸**	۱	
۴ عملکرد ورزشی	۰/۲۱**	۰/۳۷**	-۰/۴۹**	۱

ورزشی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. در نهایت بین زیرمقیاس‌های جو انگیزشی خودمحور و جو انگیزشی تکلیف‌محور نیز ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد. همبستگی تنها درجه رابطه میان سازه‌ها را مشخص می‌کند لذا به منظور بررسی روابط علی میان متغیرهای پژوهش (اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل) و بررسی برازش مدل از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. با توجه به عدم توافق عمومی و کلی در بین متخصصان مدلیابی معادلات ساختاری بر روی

از آنجایی که زیربنای اصلی مدل‌سازی معادلات ساختاری ماتریس همبستگی است، در جدول (۲) همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است. همان‌طور که در جدول (۲) مشاهده می‌شود، نتایج ضریب همبستگی پیرسون حاکی از آن است که بین اضطراب رقابتی و جو انگیزشی تکلیف‌محور با عملکرد ورزشی ارتباط منفی و معنادار و نیز بین متغیرهای جو انگیزشی خودمحور با اضطراب رقابتی و جو انگیزشی خودمحور و تکلیف‌محور با عملکرد

تطبیقی، شاخص برزندگی تطبیقی و شاخص برآزش
هنجار شده مورد استفاده قرار گرفت که توسط میرز،
گامست و گارینو (۲۰۱۲) پیشنهاد شده است.

بهترین شاخص‌های برزندگی برآورد، در پژوهش
حاضر از بین شاخص‌های برزندگی مطلق، شاخص
خود نسبی و شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد
تقریب و از بین شاخص‌های برزندگی

شکل ۲. مدل به همراه ضرایب استاندارد مربوط به روابط بین متغیرهای پژوهش

جدول ۳. اثرات مستقیم، غیر مستقیم، کل و مقدار واریانس تبیین شده در مدل پژوهش

مقدار واریانس تبیین شده	اثرات کل	اثرات غیر مستقیم	اثرات مستقیم	مسیرها
۲۳	-۰/۳۹	---	-۰/۳۹ (-۱/۹۹)	اضطراب رقابتی
	۲۸	---	۲۸ ۱/۵۲-	اضطراب رقابتی
۷۸	۵۴	۷	۴۷ ۲/۳-	عملکرد
	۴۰	---	۴۰ ۲/۱۰-	عملکرد
	-۰/۵۷	---	-۰/۵۷ (-۲/۲۴)	عملکرد

* اعداد داخل پرانتز در ستون اثرات مستقیم مربوط به مقدار t می باشد.

عملکرد ورزشی تأثیر معناداری ندارد. علاوه بر این در ستون مربوط به اثرات غیرمستقیم (جدول ۳)، نیز ملاحظه می شود که تأثیر متغیر جو انگیزشی تکلیف محور به طور غیرمستقیم (به واسطه متغیر اضطراب رقابتی) بر عملکرد ورزشی ورزشکاران معنادار نمی باشد؛ زیرا این ارتباط به دلیل معنادار نشدن تأثیر جو انگیزشی تکلیف محور بر اضطراب رقابتی قطع شده است. در نهایت، یافته ها حاکی از آن بود که ۲۳ درصد از واریانس متغیر اضطراب رقابتی توسط جو انگیزشی تکلیف محور و خودمحور و ۷۸ درصد از واریانس عملکرد ورزشی توسط متغیرهای جو انگیزشی تکلیف محور، جو انگیزشی خودمحور و اضطراب رقابتی قابل تبیین می باشد.

- a: مقدار ضریب مسیر میان متغیر مستقل و میانجی
- b: مقدار ضریب مسیر میان متغیر میانجی و وابسته
- sa: خطای استاندارد مربوط به مسیر میان متغیر مستقل و میانجی
- sb: خطای استاندارد مربوط به مسیر میان متغیر میانجی و وابسته

در این قسمت ابتدا اثرات مستقیم، سپس اثرات غیرمستقیم و در نهایت، اثرات کل مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. همان طور که در ستون مربوط به اثرات مستقیم (جدول ۳) مشاهده می شود با توجه به مقادیر t ($-1/96 \leq t \leq +1/96$)، جو انگیزشی تکلیف محور بر اضطراب رقابتی تأثیر مستقیم، منفی و معناداری دارد، اما جو انگیزشی خودمحور بر اضطراب رقابتی تأثیر معناداری را نشان نداد. در همین راستا یافته ها نشان داد جو انگیزشی تکلیف محور و خودمحور تأثیر مستقیم، مثبت و معناداری بر عملکرد ورزشی دارد، اما اضطراب رقابتی تأثیر منفی و معناداری را بر عملکرد ورزشی ورزشکاران نشان داد. هم چنین به منظور بررسی نقش میانجی اضطراب رقابتی در رابطه بین جو انگیزشی تکلیف محور و عملکرد ادراک شده ورزشی از آزمون سوبل^۱ استفاده شد. با توجه به فرمول (۱) مقدار معناداری این آزمون ۰/۵۷ به دست آمد که کمتر از ۱/۹۶ می باشد (سوبل، ۱۹۸۲)، بنابراین می توان نتیجه گرفت که جو انگیزشی تکلیف محور به واسطه اضطراب رقابتی بر

1. Sobel

$$Z - \text{value} = \frac{a \times b}{\sqrt{(b^2 \times s_1^2) + (a^2 \times s_2^2) + (s_1^2 \times s_2^2)}} = 0.5$$

فرمول ۱.

جدول ۴. شاخص‌های برازش مربوط به مدل پژوهش

شاخص برازش افزایشی	شاخص نیکویی برازش	شاخص برازش هنجار شده	کای اسکور به‌هنجار شده	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	کای دو
۰/۸۳	۰/۹۳	۰/۸۴	۱/۴۹۸	۰/۰۵	۱۰۷/۸۷

اضطراب و عملکرد ورزشکاران را چه در سطح غیرحرفه‌ای و چه در سطح حرفه‌ای متأثر سازد، جو انگیزشی است؛ از این‌رو، پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر جو انگیزشی بر اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی دانشجویان دختر شرکت‌کننده در رشته فوتسال سیزدهمین المپیاد فرهنگی - ورزشی صورت گرفت.

یافته‌های پژوهش نشان داد که متغیر جو انگیزشی تکلیف‌محور، تأثیر منفی و معناداری بر اضطراب رقابتی دارد. در این‌رأستا، فراهانی و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهش خود بیان کردند که بین جو انگیزشی تکلیف‌محور و اضطراب رقابتی، رابطه معکوس و معناداری وجود دارد و رابطه بین جو انگیزشی خودمحور و اضطراب رقابتی نیز مستقیم و معنادار می‌باشد. همچنین حبیب‌وند (۲۰۱۴)، گوردن و همکاران، (۲۰۱۲)، اقدسی و همکاران (۲۰۱۳)، صابونچی (۲۰۱۳)، ووسلو و همکاران (۲۰۰۹) و اسمیت و همکاران (۲۰۰۷) در پژوهش‌های خود نشان دادند که جو انگیزشی تکلیف‌محور سبب کاهش اضطراب رقابتی می‌شود که این یافته با نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارد. به‌نظر می‌رسد که پیامدهای عاطفی منفی همچون اضطراب و نگرانی، تحت‌تأثیر درک ورزشکاران از فضای انگیزشی قرار می‌گیرد. جو انگیزشی تکلیف‌محور بیان‌کننده فضایی است که در آن ورزشکاران یک تیم جهت افزایش یادگیری به یکدیگر کمک می‌کنند و برای کسب موفقیت به

شاخص‌های برازش افزایشی^۱، نیکویی برازش^۲ و برازش هنجار شده^۳ بزرگ‌تر از (۰/۹۰)، نشان از برازش خوب مدل و میزان (۰/۸۰) تا (۰/۸۹) نشان از برازش مناسب مدل دارد. یکی دیگر از بهترین شاخص‌های نیکویی برازش مدل، بررسی آماره کای‌دو بر درجه آزادی است. بسیاری از اندیشمندان بر این عقیده هستند که کوچک‌تر بودن این شاخص از مقدار سه، نشان‌دهنده برازش خوب مدل است. میزان شاخص ریشه میانگین خطای برآورد^۴ که براساس خطاهای مدل می‌باشد نیز باید کمتر از (۰/۰۸) باشد تا بتوان گفت که بیانگر برازش خوب مدل است (میرز، گامست و گارینو، ۲۰۱۲). همان‌طور که در جدول شماره چهار مشاهده می‌شود، شاخص‌های آماری بیانگر برازش خوب مدل می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

روان‌شناسی ورزشی به‌صورت علمی به مسائلی از قبیل انگیزه افراد به‌هنگام ورزش و تمرین توجه می‌کند. جو انگیزشی از عوامل مهم و اثرگذار بر انگیزش افراد می‌باشد. با توجه به مطالعات پیشین، یکی از مهم‌ترین متغیرهای روانی که می‌تواند

1. Incremental Fit Index (IFI)
2. Goodness-of-Fit Index (GFI)
3. Normal Fit Index (NFI)
4. Root Mean Squared Error of Approximation (RMSEA)

پاداش‌های مربوط به عملکرد، مقایسه‌های اجتماعی و هدف‌های هنجاری به‌عنوان رویه‌های انگیزشی، دستیابی به هدف را چند برابر به تأخیر می‌اندازد و درمقابل، محیط‌هایی که در آن کمتر به ارزیابی پرداخته می‌شود و بیشتر بر تمایلات درونی برای یادگیری تأکید می‌گردد، اساسی را برای افزایش پیشرفت فراهم می‌کند.

علاوه‌براین، نتایج حاکی از آن بود که جو انگیزشی تکلیف‌محور، اثر مستقیم و معناداری بر عملکرد ورزشکاران دارد که این تأثیرات به‌صورت فزاینده می‌باشد؛ بدین‌معنا که با ایجاد جو انگیزشی تکلیف‌محور می‌توان شاهد افزایش عملکرد ورزشکاران بود؛ بنابراین، بهبود عملکرد ورزشکاران نه‌تنها نیازمند قابلیت‌های موردنیاز جهت اجرای مهارت‌های فنی و تاکتیکی می‌باشد؛ بلکه باید سطح آمادگی روانی متناسب با شخصیت و سطح مهارت هر فرد در زمان مناسب را در نظر داشت. این یافته‌ها با نتایج پژوهش کیگان و همکاران (۲۰۱۴)، حیرانی و همکاران (۲۰۱۳)، والرند (۲۰۰۷) و یو (۲۰۰۳) هم‌راستا می‌باشد.

ازسوی‌دیگر، نتایج حاصل از تحلیل مدل پژوهش نشان داد که جو انگیزشی خودمحور، اثر مستقیم و معناداری بر عملکرد ورزشکاران دارد. مربیان محور اصلی و رکن مهم موفقیت تیم‌های ورزشی هستند و مربیگری، اولین و بهترین شکل رهبری است که با رفتار خود، بازیکنان را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. در این میان، بازیکنانی که رفتار مربی خود را مطلوب بدانند، دستورات او را قبول خواهند کرد (مرادی، کوزه‌چیان و احسانی، ۲۰۱۳، ص. ۲۲). با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش می‌توان گفت که یکی از سازوکارهای منطقی به‌کارگرفته‌شده توسط مربیان، توجه به ابعاد جو انگیزشی مهارتی، تحسین بهترین بازیکنان و تنبیه برای اشتباهات آن‌ها به‌طور هم‌زمان جهت بهبود عملکرد بازیکنان و کسب نتایج دلخواه است؛ ازاین‌رو،

بهترین شکل به نقش خود عمل نموده و سعی می‌کنند به‌طور معناداری در آن سهیم باشند. همچنین با تشویق یکدیگر، حس تلاش و جنگندگی را در تیم ایجاد نموده و حفظ می‌کنند. با توجه به این ویژگی‌ها می‌توان گفت بازیکنانی که در موقعیت‌های محیطی به‌جای توجه بر اثبات توانایی‌های خود نسبت به دیگر بازیکنان بر توسعه مهارت، شناخت، تلاش و ظرفیت همه بازیکنان برای داشتن تیمی خوب تمرکز می‌کنند، باعث ایجاد جوی می‌شوند که اعضای تیم برای انجام وظایف محول‌شده در آن احساس آرامش نموده و اضطراب رقابتی کمتری را احساس می‌کنند.

از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر این بود که جو انگیزشی خودمحور، تأثیر معناداری بر اضطراب رقابتی ندارد که این یافته با نتایج پژوهش اقدسی و همکاران (۲۰۱۳) همخوان بود. لازم‌به‌ذکر است که جامعه آماری هر دو پژوهش، دانشجویان ورزشکار در رشته‌های گروهی بودند. ازسوی‌دیگر، این نتایج با یافته‌های پژوهش فراهانی و همکاران (۲۰۱۳) و یو (۲۰۰۳) مغایر بود. شاید بتوان علت این ناهمخوانی را این‌گونه توجیه کرد که ورزشکاران زن و مرد در رشته‌های تیمی و انفرادی به‌طور یکسان به اضطراب رقابتی واکنش نشان نمی‌دهند. تفاوت‌های فرهنگی و سطوح مهارتی نیز می‌تواند از دیگر دلایل توجیه این ناهمخوانی باشد. اگرچه این انتظار وجود داشت که جو انگیزشی خودمحور تأثیر مثبت و معناداری بر اضطراب رقابتی داشته باشد؛ اما از آن‌جایی که نمونه آماری پژوهش حاضر دانشجویان بودند و مربیان آن‌ها نیز اغلب مدرسان دانشگاهی بودند، به‌جای توجه به نتیجه رقابت، اجرای برتر نسبت به دیگران، توجه ترجیحی به بازیکنان و تنبیه و سرزنش به‌دلیل اشتباه، بیشتر بر همکاری، انسجام و تلاش تأکید داشته‌اند تا از این طریق باعث کنترل و کاهش اضطراب در تیم شوند. در این‌راستا، دسی و ریان (۲۰۰۰) عنوان نموده‌اند که نظریه انگیزه دستیابی به هدف،

طریق کاهش اضطراب، از افت عملکرد تیم جلوگیری نمایند. قابل ذکر است که مربیان و روان‌شناسان ورزشی می‌توانند ابتدا به شناخت صحیحی در انتخاب ورزشکاران خود به لحاظ وضعیت اضطراب دست یابند و سپس، در هر موقعیت براساس شناختی درست از روحیات و خلق‌وخوی هر بازیکن و آگاهی از سطح اجرای مهارتی آن‌ها، تصمیم مناسبی را به منظور به‌کارگیری فضای جو انگیزشی اخذ نمایند. همچنین، استفاده از راه‌کارهای متفاوت نظیر افزایش برگزاری مسابقات رسمی و دوستانه و جلسات تمرین و آماده‌سازی روانی می‌تواند عامل اثربخشی در کاهش اضطراب و بهبود عملکرد ورزشکاران باشد.

در مجموع، یافته‌های مطالعات صورت گرفته در این زمینه حاکی از آن بود که استفاده از جو انگیزشی عملکردی در کنار جو انگیزشی مهارتی، پیامدهای مطلوبی را به وجود می‌آورد که اثرات اضطراب را تعدیل نموده و به دنبال آن، عملکرد ورزشی ورزشکاران را بهبود می‌بخشد. به دلیل اهمیت عملکرد ورزشی در بین ورزشکاران، این پژوهش سعی شد در جامعه آماری متفاوتی و در بین بانوان ورزشکار انجام شود.

در ارتباط با محدودیت‌های پژوهش می‌توان گفت که در پژوهش حاضر، روابط متغیرها در بین ورزشکاران یک رشته‌ای (فوتسال) و به صورت تک‌جنسیتی (دانشجویان دختر) مورد بررسی قرار گرفته است که این امر محدودیت‌هایی را در زمینه تعمیم یافته‌ها ایجاد می‌کند؛ از این رو، به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود که در مطالعات خود، روابط بین متغیرهای مدل حاضر را در بین ورزشکاران دیگر رشته‌ها و با جامعه‌ای وسیع‌تر و سطح مهارتی بالاتر مورد بررسی قرار دهند تا نتایج از تعمیم‌پذیری بیشتری برخوردار باشد. همچنین، به جای جو انگیزشی ایجاد شده توسط مربیان می‌توان به جو انگیزشی ایجاد شده توسط هم‌تیمی‌ها توجه نمود تا از این طریق، تأثیر آن‌ها در این حوزه مشخص گردد.

مربیگری تنها آموزش تکنیک‌ها و اندیشیدن به بهترین برنامه‌ها نیست؛ بلکه مربیان کارآمد به‌منظور دستیابی به عملکرد مطلوب بازیکنان می‌بایست توانایی به‌کاربردن هم‌زمان جو انگیزشی مهارتی و عملکردی را با توجه به شرایط بازیکنان و سطح مسابقات دارا باشند. این یافته با نتایج مطالعات کیگان و همکاران (۲۰۱۴) و والرند (۲۰۰۷) همسویی دارد؛ اما با نتایج پژوهش یو (۲۰۰۳) ناهمخوان می‌باشد. شاید بتوان علت این ناهمخوانی را این‌گونه توجیه کرد که جامعه آماری این پژوهش، بازیکنان فوتسال حاضر در مسابقات المپیاد دانشجویی بودند؛ اما در پژوهش یو (۲۰۰۳)، دانشجویان در کلاس آموزشی تنیس در دانشگاه جامعه آماری را تشکیل دادند.

علاوه بر این، نتایج حاکی از تأثیر منفی اضطراب رقابتی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران بود. در این زمینه، پاراناباس (۲۰۱۵) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافت که بین اضطراب رقابتی و عملکرد، تأثیر منفی و معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش متقی و همکاران (۲۰۱۳)، آبنزا و همکاران (۲۰۱۰) و اسکندری و همکاران (۲۰۱۳) با نتایج پژوهش حاضر که تأثیر منفی اضطراب رقابتی بر عملکرد ورزشی را تأیید می‌نماید، هم‌راستا می‌باشد. افزون بر این، نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که جو انگیزشی تکلیف‌محور با واسطه‌گری متغیر اضطراب رقابتی، تأثیری بر عملکرد ورزشی نداشته است.

در راستای دستیابی به این نتایج می‌توان اذعان نمود که به‌طور کلی، مهارت‌های روانی در طول مسابقه و فعالیت ورزشی می‌تواند عملکرد ورزشی ورزشکاران را متأثر سازد. از آنجایی که نتایج پژوهش حاضر بیانگر تأثیر منفی جو انگیزشی تکلیف‌محور بر اضطراب رقابتی است، به مربیان توصیه می‌شود که به‌منظور افزایش پیامدهای انگیزشی مثبت و کاهش پیامدهای منفی همچون اضطراب، فضای تیم را به سمت جو انگیزشی تکلیف‌محور سوق دهند تا بدین‌شکل از

منابع

1. Abenza, L., Alarcon, F., Pinar, M. I., & Urena, N. (2009). Relationship between the anxiety and performance of a basketball team during competition. *Revista de Psicología del Deporte*, 18, 4009-13.
2. Aghahasan Noosh Abadi, Z., Zarei, A., & Nikaein, Z. (2015). The relationship between competitive trait anxiety with sport performance of disabled female athletes in certain individual sports in Tehran. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 7, 41-52. (In Persian).
3. Aghdasi, M., Heyrani, A., Vazini, T., & Rahmani, M. (2013). The relation of perceived motivational climate with anxiety and self-esteem in elite and non-elite athletes of team sports. *Sport Psychology Studies*, 2, 1-14. (In Persian).
4. Aryan Pouran, S., & Aboulghasemi, A. (2007). The relationship of coping strategies, goal orientation and competitive anxiety with sport performance in the athletes. *Quarterly Research on Sport Science*, 13, 141-55. (In Persian).
5. Boyce, B. A., Gano-Overway, L. A., & Campbell, A. L. (2009). Perceived motivational climate's influence on goal orientations, perceived competence, and practice strategies across the athletic season. *Journal of Applied Sport Psychology*, 4, 381-94.
6. Cecchini, J., Gonzalez, C., Carmona, A., & Contreras, O. (2004). Relationships among motivational climate, achievement goals, intrinsic motivation, self-confidence, anxiety, and mood in young sport players. *Psicothema*, 1, 104-9.
7. Charbonneau, D., Barling, J., & Kelloway, E. K. (2001). Transformational leadership and sports performance: The mediating role of intrinsic motivation. *Journal of Applied Social Psychology*, 7, 1521-34.
8. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 4, 227-68.
9. Devecioglu, S., Sahan, H., Yildiz, M., Tekin, M., & Sim, H. (2012). Examination of socialization levels of university students engaging in individual and team sports. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 326-30.
10. Eskandari, B., Dehghani, S., Monfared, M. O., Salimeh, S., Hosseini Fard Moosavi, S. M., Tahmasebi, Z., & Soleimani, M. (2013). The relationship between competitive anxiety and performance level of female students of Yazd Medicine University in tenth athletic Olympiad in 2011. *International Journal of Sport Studies*, 7, 700-6. (In Persian).
11. Erfani, N. (2013). Predicting sports performance based on sports motivations and copetitive. *Contemporary Studies on Sport Management*, 6, 49-59. (In Persian).
12. Farahani, A., Torabi, F., & Aghaei, G. (2013). Perceived motivational climate's relationship with competitive anxiety and self-determination among Iranian pro league handball players. *International Journal of Sport Studies*, 8, 822-7. (In Persian).
13. Ghorbani, M., Ramzani Nejad, R., Amir Nejad, S., & Hosseini Kshtan, M. (2015). The relationship between motivational climate and player's satisfaction in Tehran Futsal Primer League. *Research in Sport Management and Motor Behavior*, 8, 135-48. (In Persian).
14. Habibvand, S., Naderinasab, M., & Bahari, M. (2014). Signifying the relationship between perceived

- motivational climate and anxiety in the elite athletes in the individual sports. *International Research Journal of Applied and Basic Sciences*, 11, 2076-81.
15. Heyrani, A., Rahmani, M., Vazini Taher, A., & Suri, Z. (2013). Relation between perceived motivational climate and performance elite and nonelite athletes in tests of reaction time, anticipation and two-hand coord. *Journal of Motor Behavior and Psychology of Sport*, 7, 543-51. (In Persian).
  16. Hughes, M., & Bartlett, R. M. (2002). The use of performance indicators in performance analysis. *Journal of Sport Sciences*, 6, 739-54.
  17. Jafari, A., Pakdaman, S., Fatabadi, J., & Vaez Mosavi, S. M. K. (2015). The effectiveness of training of motivational self-talk and mental imagery skills in enhancing sport performance of soccer players. *Quarterly Journal of Psychological Studies*, 4, 72-95. (In Persian).
  18. Jamshidi, A., Arab Ameri, E., Alizadeh, N., & Salmaniyan, A. (2012). The relationship between sport orientation and sport anxiety in athletes participating in 10th Student Sport Olympiad. *Journal of Development and Motor Learning*, 1, 37-55. (In Persian).
  19. Keegan, R. J., Harwood, C. G., Spray, C. M., & Lavallee, D. A. (2014). Qualitative investigation of the motivational climate in elite sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 1, 97-107.
  20. Martens, R., Vealey, R. S., & Burton, D. (1990). *Competitive anxiety in sport*. Champaign: Human kinetics. (2nd ed). P. 55.
  21. Meyers, L. S., Gamst, G., & Guarino, A. J. (2012). Applied multivariate research, design and interpretation. (H. Pashashryfy, F. Valiallah, S. Reza-Khani, H. R. Hasan Abadi, B. Izanloo & M. Habibi, Trans). Tehran: Grow Publishing. (3rd ed). P. 824.
  22. Moradi, H., Kozehchiyan, H., & Ehsani, M. (2013). The relationship between coaches' bases of power and athletes' satisfaction in Women's Iran Handball Pro League Players. *Journal of Sport Management*, 16, 21-38. (In Persian).
  23. Mottaghi, M., Atarodi, A., & Rohani, Z. (2013). The relationship between coaches' and athletes' competitive anxiety, and their performance. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 2, 68.
  24. Parnabas, V. (2015). The effect of competitive state anxiety on sport performance among Sepak Takraw Athletes. *The International Journal of Indian Psychology*, 2, 43-50.
  25. Sabunchi, R., Kia, F., Kosarifard, S., & Kosarifard, F. (2013). Comparison strategies to cope with competitive anxiety in athletes, martial due to varying levels of success in competitions. *Applied Research of Sport Management and Biology*, 4, 87-92. (In Persian).
  26. Sedarati, M. (2004). Competitive anxiety level of the female athletes. *Women's Studies (Sociological & Psychological)*, 2, 113-27. (In Persian).
  27. Shabani Bahar, Gh., Yaghubi, A., & Farughi, H. (2010). Determine the relationship between emotional intelligence and athletic performance athletes Hamedan Province. *Research of Sport Science*, 28, 81-92. (In Persian).
  28. Smith, R. E., Smoll, F. L., & Cumming, S. P. (2007). Effects of a motivational climate intervention for coaches on young athletes' sport performance anxiety. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 1, 39.
  29. Sobel, M. E. (1982). Asymptotic confidence intervals for indirect effects in structural equation models. *Sociological Methodology*, 13, 290-312.

30. Stein, J., Bloom, G. A., & Sabiston, C. M. (2012). Influence of perceived and preferred coach feedback on youth athletes' perceptions of team motivational climate. *Psychology of Sport and Exercise*, 4, 484-90.
31. Tahmasebi Boroujeni, S., Shahbazi, M., & Salehi, K. (2013). Study the validity and reliability of perceived motivational climate in sport questionnaire-2 (PMCSQ-2) for Iranian athletes. *Research in Sport Management and Motor Behavior*, 6, 29-46. (In Persian).
32. Thelwell, R., Greenless, I. A., & Weston, J. V. (2006). Using psychological training to develop soccer performance. *Journal of Applied Sport Psychology*, 6, 254-70.
33. Vallerand, R. J. (2007). Intrinsic and extrinsic motivation in sport and physical activity. *Handbook of Sport Psychology*, 3, 59-83.
34. Vanyperen, N. W. (2010). Why some make it and others do not: Identifying psychological factors that predict career success in professional adult soccer. *The Journal of the Sport Psychologist*, 5, 317-29.
35. Vosloo, J., Ostrow, A., & Watson, J. C. (2009). The relationships between motivational climate, goal orientations, anxiety, and self-confidence among swimmers. *Journal of Sport Behavior*, 3, 376.
36. Yoo, J. (2003). Motivational climate and perceived competence in anxiety and tennis performance. *Perceptual and Motor Skills*, 2, 403-13.

استناد به مقاله

بیگلری، ن. پارسا اصل، م. و حسینی نیا، ر. (۱۳۹۶). بررسی روابط علی جو انگیزشی با اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی ادراک شده دانشجویان دختر فوتسالیست. مجله مطالعات روان شناسی ورزشی، شماره ۲۱، ص. ۸۶-۷۱.
شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2017.3499.1362

Biglari, N., Parsa Asl, M., and Hosseini Nia, R. (2017). Investigating the Casual Relationships of Motivational Climate with Competitive Anxiety and Perceived Sport Performance among Futsal Player Female Students. *Journal of Sport Psychology Studies*, 21; Pp: 71-86. In Persian. Doi: 10.22089/spsyj.2017.3499.1362

Investigating the Casual Relationships of Motivational Climate with Competitive Anxiety and Perceived Sport Performance among Futsal Player Female Students

Nasrin Biglari¹, Marziye Parsa Asl², and Seyed Reza Hosseini Nia³

Received: 2016/12/25

Accepted: 2017/05/22

Abstract

The aim of this study was to investigate the casual relationships of motivational climate with competitive anxiety and perceived sport performance among futsal player female students. The study population included all of girl athletes in the futsal teams that participated in Thirteenth Sports Olympiad, all of them were chosen as a research sample (N=182). The data analyzed by Pearson correlation and structural equation modeling. The results showed that mastery motivational climate has a direct and significant effect on competitive anxiety, but performance motivational climate hasn't a significant impact on competitive anxiety. Also, mastery and performance motivational climate have a Positive and significant effect on perceived performance, but competitive anxiety showed a negative and significant effect on perceived sport performance of athletes. So, it is suggested to coaches that increase motivation in athletes by providing fine training, encouragement, rewards and well-organized feedback, using strategies for decreasing anxiety.

Keywords: Performance Motivational Climate, Mastery Motivational Climate, Competitive Anxiety, Sport Performance

---

---

1 . M.Sc. of Sport Management, Sanati Shahrood University

2. M.Sc. of Sport Management, Sanati Shahrood University
(Corresponding Author) Email: mz.parsaasl.1370@gmail.com

3 . Associate Professor of Sport Management, Sanati Shahrood University